

RAN-2209000203030004

M.R.S. (Sem. - III) Examination November - 2025
Rural Development Organizations And Management

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) દરેક પ્રશ્નના સરખા ગુણ છે અને ટૂંકનોંધ ચારમાંથી કોઈપણ બે લખવાની રહેશે.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1. પંચાયતી રાજ ઇતિહાસનું વર્ણન કરી, ત્રિસ્તરીય પંચાયતી રાજના ઉદ્ભવ વિશે વિસ્તૃતમાં સમજાવો. (14)
અથવા
- પ્ર. 1. 73મો બંધારણીય સુધારા વિશે માહિતી આપી, તેની ગ્રામ વિકાસ પર થયેલ અસરો અંગે વિગતે નોંધ લખો. (14)
- પ્ર. 2. સહકારના આધુનિક સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત છણાવટ કરો. (14)
અથવા
- પ્ર. 2. ભારત દેશમાં થયેલ સહકારના ઉદ્ભવ અને વિકાસની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્ર. 3. સમુદાય આધારિત સંગઠન (CBO) અને સ્વૈચ્છિક સંગઠનનો (VO) નો પરિચય આપી, તેના કાર્ય વિશે સવિસ્તાર સમજાવો. (14)
અથવા
- પ્ર. 3. ગ્રામીણ વિકાસમાં લોકભાગીદારી આધારિત સંગઠનની ભૂમિકા અંગે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો. (14)
- પ્ર. 4. બિનસરકારી સંગઠન એક ઔપચારિક સંસ્થા તરીકેનો ખ્યાલ સમજાવો. (14)
અથવા
- પ્ર. 4. બિનસરકારી સંગઠનના વિવિધ પ્રકારો અને તેના વર્ગીકરણ વિશે વિસ્તૃતમાં નોંધ લખો. (14)
- પ્ર. 5. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)
 1. પેસા અધિનિયમ
 2. સહકારીક્ષેત્ર સમજના પડકારો
 3. વ્યક્તિગત સંચાલનનું મહત્વ
 4. ગ્રામ વિકાસમાં સ્વૈચ્છિક સંગઠનની મર્યાદા